

Noget om vores huse og dem, der har boet i dem

En samling historier fra husene i Tollerup Overdrevs Vejlaug.

Søren Madsensvej, Porsevej, Paradisstien, Græsvej og
Klaus Berntsensvej i Asserbo, Frederiksværk.

Vejlaugshistorier-11

Forord

Alle huse, alle familier, alle generationer har deres egen historie. Ved en hyggelig sammenkomst i Vejlauget 2022 dukkede der ved præsentationen dejlige historier op om husenes fortid (og nutid), så ideen kom hurtigt med at samle historierne, for at de ikke skulle blive glemt for eftertiden.

Det har vi hermed gjort, og vi videregiver dem til alle, dem der måtte have lyst til at læse dem. Det har været en fornøjelse at samle dem.

Historierne fortæller om et sommerhusområde, der tog fart i starten af 1900-tallet. Der blev købt grund og ofte sat hus på alt efter hvilke muligheder, der aktuelt forelå. Flere huse er startet som barakker eller skurvogne og senere udbygget. Andre huse blev bygget i flot bindingsværkstil. De første i 1915-1917.

Nogle af historierne er korte og beskriver kort og præcist husets tidslinje. Andre historier er lange og fortæller om dem, der har boet, og bor, i husene. Vi har valgt at bringe historierne, som de er afleveret. Derfor er både skrivestil, længde og indhold forskelligt – håber I vil nyde dem.

Som I kan se, er der god plads til flere historier.

Vi håber, at vi med udsendelsen af denne 1. udgave kan opmuntre resten til også at skrive.

Området kalder vi i daglig tale Asserbo, men oprindeligt hedder det Tollerup Overdrev. Der gik køer på området i 1800-tallet, og her var ikke meget bevoksning, mest lyng og få træer. Plantagen beskyttede mod storme, vandet og stranden. Plantagen blev plantet i første del af 1700-tallet, før da hærgede sandflugten. Asserbo var et af de første områder, der blev ramt, blandt andet efter, at egeskovene blev fældet. Da der samtidigt fandt en landhævning sted, i forbindelse med afslutningen på den lille istid (år 1300 – 1500), blev stranden bredere, sandet blotlagt, og fygningen tog til. Hvis man i dag graver i jorden, er der 10-15 cm muld, mest surbund og ellers bare sand og sand.

*Det fortælles i et gammelt sagn:
"At en havtyr en gang gik på land
for at få fat i de fede Asserbo køer.
Da bonden jog tyren væk, blev den
så gal, at den roede op i sandet
med hornene og dermed startede
sandflugten".*

Redaktionen

Klaus Winkel og Søren Thorning Andersen
Vejlauget 2022

Billeder fra sammenkomsten i vejlauget 2022

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Søren Madsensvej 9, Klaus Mortensen	4
Søren Madsensvej 10, Vængebo, Vibeke og Søren	5
Søren Madsensvej 12, Peter Frederik Koch.....	7
Søren Madsensvej 15, Inge Bille, på familiens vegne.....	8
Søren Madsensvej 17, Stubbehus, Klaus Winkel.....	10
Søren Madsensvej 21, Jette og Ole Strömngren	12
Søren Madsensvej 22, Smultronstellet, Grete og Kjeld Øberg.....	14
Søren Madsensvej 30, Nanna Kallenbach og Jakob Rasmussen	15
Søren Madsensvej 32, Lisbet Elmdal	22
Søren Madsensvej 34, Ingeborg Schrøder.....	23
Porsevej 5, Hedehydden, Peter Krarup.....	24
Porsevej 6, Irene Sihm	26
Porsevej 10, Morten Nørholm.....	27
Porsevej 12-14, Per Møllerup.....	32
Porsevej 20, Lotte Mortensen og Søren Thorning Andersen	33
Paradisstien 11, Gyrithe og Per Bjørn Leisby.....	34
Græsvej 11, Birgitte og Søren Møller	35
BILAG – kort over vejenes beboere.....	36
.....	36

Søren Madsensvej 9, Klaus Mortensen

Der var kartoffelmarker på grunden, da mine bedsteforældre Karen og Otto Hansen købte den i 1935. De lærte området at kende, da mormor med sine KTAS telefondame-kolleger kom på "Pension Adserbo" (Nyvej 149) hos Peder Müller og kone.

Bl.a. I 1931 lejede Karen og Otto sig ind hos Peder Müller, som det fremgår af dette brev:

15/7/31: "Hr. Entreprenør Hansen, I Deres Brev af 5 ds har De bestilt Pension i Tiden 26/7 – 2/8. De skriver at De måske kommer Lørdag Aften 25/7. Disse linier blot for at bede Dem om at vente med at komme til Søndag Form. 26/7, da her er saa svært optaget Søndag Nat saa det kniber med pladsen; haabende at dette ikke er Dem til ulejlighed er her med Højagtelse P. Müller" (Tlf.: Frvk. Nr. 94, Adserbo pr. Frederiksværk)

Den 5.300m² store grund kostede 3.800kr.

Sommerhuset er bygget i 1937. Det er tegnet af arkitekten Wilhelm Groth-Hansen, der primært tegnede sygehuse. Han var deres nabo hjemme på Frederiksberg, og tegnede omtrent samtidig deres helårsbolig på Grøndalsvej 58A. Der har været gang i den.

Sommerhuset er bygget som et træskelethus, beklædt udvendigt med betonfliser (morfar havde et betonstøberi), indvending med slaggeplader (et typisk "mellemkrigs-materiale").

Den oprindelige opvarmning var en brændeovn i stuen (80,-) og et brændefyret centralvarmekomfur (325,-) Komfuret havde ringe til gryder og en ovn, og sendte ved naturlig konvektion varmt vand rundt til soveværelsernes radiatorer. Endvidere opvarmede det varmt brugsvand (og køkkenet).

I 1944 blev der indlagt el i huset (kr. 611,-) primært til belysning.

Mormor boede typisk i huset gennem sommeren med sine to børn, mens morfar i hverdage passede støberiet hjemme på Slotsherrensvej på Frederiksberg. Det fremgår af breve han har sendt til Melby Sogneraad, bl.a.:

"27' Januar 1940: I Besvarelse af Sogneraadets Skrivelse af 16 ds. Skal jeg meddele, at jeg personlig har opholdt mig ca. 12 Dage i Melby Kommune i Aaret 1939, og min Hustru og Børn ca. 5 Uger.

Med Højagtelse"

Grunden blev delt mellem min mor Grethe og min morbror Per Hansen i 1976; jeg overtog huset efter min far Leif's død, i 2005.

Søren Madsensvej 10, Vængebo, Vibeke og Søren

Vængebo, Græsvej 7 (mtr 2r)

Vi er tredje generation i Vængebo. Eller som vi siger: Vi forpagter det for tiden...

Grunden blev erhvervet af prokurist W Gerstenberg den 24.1 1922. Købssummen blev på hele 800kr. Det var skovfoged Peter Jensen som stod som sælger. Dertil kom også 9kr og 30ører stempelmærker.

Gerstenberg byggede "Vængebo", og brugte sommerhuset i starten. Men, de erhvervede også Græsvej 1,3 og 5 og byggede bjælkehytten på Græsvej 3, som blev deres sommerhus. Min farfar Henrik Jensen, beskriver i sine erindringer at de den 6. april 1928 tager toget til Hundested og går langs kysten til Liseleje og videre til Asserbo: "Vi traf ejerne, hr og fru Gerstenberg, der ville sælge, fordi de ejede nabogrunden, hvor de havde tænkt at bygge et blokhus. Vi blev enige om prisen, skrev slutseddel, og kunne rejse hjem som husejere".

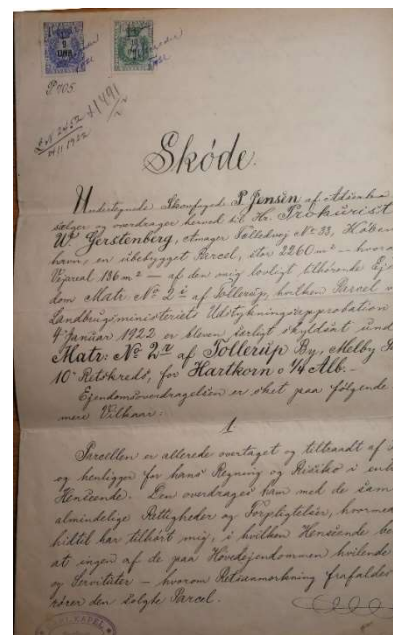
Ejendommen var tiende pligtig (1/4 Hartkorn). Skødet er dateret 1. maj 1928 og prisen var 7.500 kr. Prisen inkluderede hus, grund og indbo.

Vigtigt var det at der var adgang til kilden på matrikel 2b (Klaus Berentsenvej 6), "af hvilken matrikel 2r udgør en parcel". Der var jo ikke lagt vand ind, og selvom der var en brønd på grunden, var vandet brunt, da området ligger på en gammel sur hedemose (det er derfor *Rhododendron* gror så godt i området). Selvom der var adgang til Nyvej af det der senere blev til Græsvej, er der tinglyst adgang til Nyvej langs vest siden (senere Søren Madsensvej). Søren Madsen var i øvrigt tidligere husmand, og boede for enden af vejen, men huset har adresse på Nyvej.

Min Farmor og farfar var begge skolelærere i København og boede på Fælledvej på Nørrebro. De brugte huset flittigt og der er mange fotos fra somrene. Der er også en gæstebog, så man kan se hvem der besøgte dem. Dengang var det jo en større rejse at komme herop, så huset var indrettet med tre rum med køjesenge. Køjesengene var naturligvis med gardin, så man havde lidt privatliv.

Min farfar og hans tre børn. Den mindste er min far, Svend Rosendahl, som overtog huset i 1981. Billedet er taget ude fra Søren Madsensvej.

Det originale skøde fra 1928

Rifbjerg skrev romanen *En hugorm i solen* (Gyldendal 1974) om sommeren 1939, og hans venskab/uvenskab med Niels Barfod som boede i "Hoseløs" der ligger på Peder Müllersvej nr 8. Dengang var Søren Madsensvej 5 der ikke, så grunden gik helt ud til Søren Madsensvej. Rifbjergs familie lejede sommerhuset Græsvej 4 af familien Bjernum (som stadig har huset). Mine bedsteforældre og Rifbjergs forældre spillede kort sammen, og den unge Klaus

*Mine bedsteforældre "Bak-Henriksen"
ved broen over Fladvandgrøften til
Søren Madsensvej (1929)*

og Niels fik lov til at løbe frem og tilbage over grunden, så de ikke skulle ud på Nyvej. I bogen hedder mine bedsteforældre Bak-Henriksen, og deres tre børn er reduceret til to.

Da mine bedsteforældre blev pensioneret, drog de til Vængebo i Påsken, og kom tilbage til byen om efteråret. Dog blev det sådan at vi fik mulighed for at holde 2 ugers sommerferie. Jeg er derfor kommet i Vængebo siden 1958 (ifølge gæstebogen).

I 1981 overtog min far huset. Min farmor var på det tidspunkt 93, men hun besøgte Vængebo indtil hun døde som 99årig. Mine forældre lavede en del moderniseringer af huset i bedste 80'er stil: Hessian, vinylfliser etc.

Moderniseringer, som jeg ikke var helt enig i, så da jeg i 2016 overtog huset har vi arbejdet på at få ånden tilbage. Selvom det var med vemod at vi måtte

skaffe os af med det gamle Morsø brændekomfur i køkkenet, er vi i dag glade for et velfungerende køkken. Skorstensfejeren var godt nok heller ikke begejstret for komfuret! Vi bor i lejlighed på Vesterbro, og bruger derfor Vængebo i de fleste weekender.

Vi sætter stor pris på den fred og ro der hviler over området og på de gode naboer. Lad os håbe vi kan bevare det i fremtiden

Der findes påskeæg i påsken 1929. Det er min farmor th.

Vibeke og Søren, 2022

Søren Madsensvej 12, Peter Frederik Koch

Huset er bygget jf. BBR i 1917. Det er en flygtningebarak fra Karsemoselejren, der er skåret midt over og derefter sat på grunden. Den har tilhørt min far arkitekt Mogens Koch siden 1961, hvor han købte de oprindelige ejere, en af hans tanter, tante Gerda Hansen. Ejendommen bestod oprindeligt af 2 matrikler. Én med et sommerhus på og én med en lille gæstehytte.

Gæstehytten blev købt af hans ældste søn arkitekt Søren Koch, Græsvej 9, der fremstillede en selv bærende konstruktion for sit hus.

Huset fik i 1926 en ny tagrejsning med tørv på taget. Denne blev senere erstattet af listedækket tagpap, som det ses i dag.

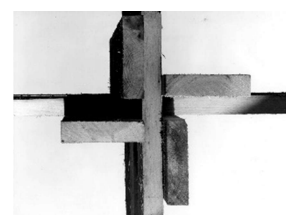

Kort tid efter min far erhvervede huset, blev der foretaget en indkørsel fra Søren Madsensvej og dermed en tildækning af den del af fladevandsgrøften.

I år 1970 blev huset udvidet med et badeværelse, og det oprindelige das og redskabsskur blev revet ned og erstattet af et nyt skur i nordskellet. I 2018 blev der opført et gæstehus.

Er ved Mogens Kochs død overtaget af sønnen fotograf Mogens S. Koch, der i 2018 overdrog det til sine fire børn, der er de nuværende ejere.

Søren Madsensvej 15, Inge Bille, på familiens vegne.

Lidt historie om SM15 og en markant ejer.

I 1939 fik min far C.T. Winkel, civilingeniør og entreprenør, af sin svigermor Asta Bournonville Stub foræret ca. halvdelen af hendes grund på Søren Madsens vej 17. Den havde hendes afdøde mand, August Bournonville Stub, købt i 1917.

På den grund, Søren Madsens vej 15, byggede far samme år et sommerhus tegnet af hans halvfætter Frits Winkel. Det var et træhus med stråtag. I december 1955 brændte hele herligheden ned til grunden, formentlig forårsaget af en konstruktionsfejl: noget træværk havde ligget for tæt på ovnen. En dag, denne var meget varm, gik det galt. I 1956 blev det genopført af samme arkitekt, dog med tegtag i stedet for stråtag. I ret mange år brugte vi ikke huset om sommeren, fordi far i 1945 købte et andet sommerhus i den svenske skærgård syd for Göteborg, og vi foretrak at være der. Huset blev udlejet til forskellige ingeniør-bekendte.

Far var i mange år formand for bestyrelsen for Asserbo Vandværk, som forsynede henved 2.000 sommerhuse. Rensningen foregik i et anlæg tæt på Nyvej, og det spredte en kedelig svovllugt. Værre var, at det kneb med at levere vand nok, når forbruget toppede i sommermånederne. I sit soveværelse fik far monteret et manometer, så han døgnet rundt kunne følge trykket og slå alarm, hvis det blev for lavt.

Så fik han en ide, som de fleste mente var helt urealistisk: Hvis man kunne få tilladelse til at bore efter vand i Tisvilde Hegn, ville man finde masser af vand af uovertruffen kvalitet. Efter i flere år at have løbet alle relevante myndigheder på dørene, skaffede han tilladelsen, og vi har siden kunnet glæde os over landets bedste vand.

Arbejdet med vandforsyningen – og hans baggrund i geoteknik og fundering – havde givet ham en god indsigt i områdets jordbundsforhold, og det fik ham til at tage kampen op mod kommunens planer om kloakering. Han var overbevist om, at de eksisterende sivebrønde både økonomisk og miljømæssigt var en meget bedre løsning. Det blev efterhånden dokumenteret af landets bedste sagkunds-kaber i omfattende undersøgelser, som blev finansieret af en indsamling blandt sommerhusejerne. Bag denne stod ”Fællesrådet for Asserboegnens Grundejersammenslutninger”, F.A.G., som far var formand for.

Kampen for og imod kloakering kom til at bølge frem og tilbage i Frederiksværks byråd i en snes år. Far førte en omfattende informationskampagne for at påvirke udfaldet og løb igen de involverede myndigheder – herunder ministre – på dørene. Ikke længe inden sin død i 1994 måtte far til sin store skuffelse konstatere, at slaget var tabt. Kloakeringen gik i gang. Han havde dog opnået, at en investering på 60-70 mio. kr. var blevet udsat i 23 år, og at Folketinget havde lagt et loft over, hvor stort et beløb kommuner fremover kunne pålægge borgere i forbindelse med kloakering.

Da far døde, arvede hans tre børn Birgitte, Inge og Klaus huset. Imidlertid havde Klaus også arvet Stubbehus, så Birgitte og jeg købte ham ud. Nu har vi videresolgt det til vores tilsammen 8 børn, som holder det godt, og huset bliver brugt flittigt.

Søren Madsensvej 17, Stubbehus, Klaus Winkel

Stubbehus blev i 1917 købt af mine morforældre, August og Asta Stub. De boede på Bredgade, hvor han havde sin tandlægepraksis, så det var en lang tur med damptog og heste- eller hyrevogn. Det var et af de allerførste huse i området, og der gik kun nærmest en sti gennem lyngen mod Sandkroen. Den skylder jeg i øvrigt min eksistens, for det var der, at mine forældre mødte hinanden.

Foto af huset dengang

På hjørnet til Nyvej boede Søren Madsen og hans Stine. Han var altnuligmand og tømte bl.a. stubbernes lokumsspand. Så lagde han en regning: En slagen ud 1 krone. Jeg ved ikke, om han kom først – ellers havde vejen måske fået det enklere navn Stubbevej. I Rifbjergs fortælling fra vores område: Hugormen, dukker vejen op forklædt som Mads Sørensensvej. Mine storesøstre Birgitte og Inge besøgte ofte Søren og Stine, og en dag fortalte Søren, at Stine var død: Vil I se liget, er hun ikke fin? Og dér lå hun på spisebordet i sin sorte brudekjole.

I 1917 var min mor, kaldet Tumse, 11 år, og min moster, kaldet Gitte og af os børn blot Tante, 9 år. Der var altid ung pige med, og de større måltider blev spist på et sted over for Larsens kiosk på Nyvej, som vist blev drevet af skovfogeden. Man spadserede ned til vandet, min mormor med kalvekrøs og hvid kjole til jorden.

Tante med Rasmus og Lilia
1984

I 1928 døde min morfar kun 53 år gammel, og så sad Bedser tilbage med to store piger og små penge.

Birgitte og Inge blev flittige gæster i Stubbehus og købte ind for Bedser hos Larsen. Især Birgitte kom meget hos Leif og "Mulesen" Normann, som havde huset, hvor Birgitte og Søren Møller nu bor. Leif, som var direktør for DFDS, lavede meget spas med hende: Ved du, hvorfor fru Weis' kjole går helt ned til jorden? Det er fordi hun har en lang hale! Næste gang Birgitte besøgte fru Weis løftede hun forsigtigt kjolen op bagved.

Min mor blev gift i 1930, mens Tante – som ellers var velbegavet, smuk og festlig – forblev ugift og uden særlig uddannelse, hvilket kun rakte til et lavtlønnet job i Finansministeriet. Jeg har skrevet en lille bog om hende (og hendes elskede Stubbehus), som du er velkommen til at låne.

I 1939, da jeg var på trapperne, havde Bedser overdraget halvdelen af sin grund (ca. en tønde land) til mine forældre, som opførte det første nr. 15. Bedser døde i 1960, hvorefter Tante måtte sætte alle ressourcer ind for at bevare Stubbehus.

Det lykkedes bl.a. ved at udleje huset i det meste af sommertiden, i en årrække til direktør Mogens Knudsen fra Gyldendal og kone Birgit. Med dem blev huset et samlingssted for lovende forfattere, herunder Niels Barfoed, som ellers holdt til i nr. 5. Tante døde i 1992, og til min store glæde havde hun testamentarisk betænkt mig Stubbehus.

Tante mellem veninde og Rasmus

Da Rasmus, Lilia, deres børn og jeg har adgang til den store Winkel-klans hus i den vestsvenske skærgård, lejer jeg Stubbehus ud nogle uger i højsæsonen. Flere af lejerne er som unge eller børn kommet i huset i Knudsen-perioden, således Niels Barfoed, senere hans datter Wencke og i de seneste år Knudsens datter Ditte Gråbøl med mand Freddy.

I foråret 2022 overdrog jeg huset til Rasmus og Lilia. Deres børn, Adam & Luna og Aske & Buster er 5. generation i huset.

Hvis jeg ellers er hjemme, er medlemmer af vejlauget velkomne til at kikke indenfor.

Foruden Mollerups hus er Stubbehus omtalt i den morsomme – og flot illustrerede – bog ”Rigtige sommerhuse”. Den kom på Gyldendal i 2010 ved Bente Lange, Jens Lindhe og Stig L. Andersson.

Søren Madsensvej 21, Jette og Ole Strömngren

Alias Porsevej 9

Oprindelsen.

Mine forældre købte grunden i begyndelsen af 1930'erne og fik tegnet det oprindelige hus af en arkitekt ved navn Jørgen Berg. Grunden købte de af en af min farmors veninder, Anna Vestergård, for 500 Kr. (Priserne er steget lidt siden)

Min far fik den fikse ide, at der skulle et ko-øje i det, der dengang var det store soveværelse, og han hentede det selv, på cykel, fra Helsingør skibsværft.

Rodsætningen.

I løbet af de følgende år lærte familien, der indledningsvis var vokset med to døtre, naboer at kende. Nærmeste hus var Andersens mod vest. Det blev kaldt Mangemangedamers af den ene af mine søstre. Vigtigere blev bekendtskabet med Winkel-familien, fordi de havde to jævnaldrende døtre, Birgitte og Inge, som blev gode venner med mine to søstre, Karin og Nina. Senere kom jeg til, og det passede sammen med Klaus's ankomst. Dertil kom forbindelser til Hedehydden, lidt længere nede af Porsestien, (dengang, i 1940'erne var den ikke blevet en vej endnu) hvor Krarups og Plummerne boede.

Mellemtiden.

I 1950-1 rejste vores familie til USA, hvor min far havde fået en stilling, men huset blev på vores hænder, og tjente som base når vi var på besøg i Danmark om sommeren. Der opstod et mærkeligt ritual: Vi kom gerne til huset om aftenen, i sommertusmørket, og et par års plantetilvækst gjorde indtrykket mørkt, måske endda lidt skummelt. Dette blev kommenteret af min mor, som ville udbryde: "Her er mørkt og forfærdeligt! Vi må sælge Asserbo!" Første gang det skete blev især min far og jeg ganske skræmte. Truslen forsvandt dog de følgende dage, når min mor gik i gang med sav og rive, og fik sat lidt skik på det hele. Senere gentagelser af sætningen tog vi mere roligt.

Tilbagevenden og Udbygning.

I 1967 vendte mine forældre tilbage til Danmark fra USA, og huset blev det centrale sommersted for familien. Jeg kom også til Danmark, men mine to søstre blev hængende derovre. De skiftedes dog til at besøge, og de havde fået børn, så det blev livligt og godt fyldt op. I begyndelsen af 1970'erne kom så en udbygning af huset mod øst, og der blev anlagt toilet og badeværelse med varmt vand. Stor luksus! I 1969 blev jeg gift med Jette, og også vores børn tilbragte somrene hos deres bedsteforældre. Da børnene blev ældre, blev det flittigt brugt som base for projektskrivning i deres studier.

Generationskifte.

Mine forældre døde, og i begyndelsen af 90'erne arvede mine søstre og jeg huset. De bor fortsat i USA, og vi købte dem ud. Siden har vi gået og nusset om stedet. Den største forandring har været træ-strategien. Den gik ud på, at træer skulle holdes i grundens udkant, for at give lys nok til at lyngen igen kunne komme til at trives. Det er lykkedes på en del af grunden, og den er især flot når den blomstrer.

Knopskydning.

Vores 3 børn er blevet ældre, og har deres egne familier. De er knyttede til området i en sådan grad, at to af dem har anskaffet sig huse i nærheden. Det blev uventet dejligt under Corona-tiden, da de også, som os, flyttede op i sommerhusene, dels for at isolere sig, dels for at arbejde hjemmefra. Det betød næsten daglige besøg ved havelågen, hvor de ofte bragte forsyninger til os, så de mange ord om ældre, der var isolerede fra deres nærmeste, var heldigvis omvendt hos os.

Søren Madsensvej 22, Smultronstellet, Grete og Kjeld Øberg

I påsken 1979 var der en annonce i dagbladet Børsen, hvor "to liebhavergrunde var til salg i Asserbos mest attraktive område, nemlig på Søren Madsensvej 20-22 tæt ved plantagen". Hver på ca. 1500 kvm. Vi købte begge grunde af Birgitte og Søren Møller Græsvej 11, og på vejen hjem fra Asserbo købte vi et Sande bjælkehus fra Trelleborg, som stod færdigbygget i efteråret 1979. Grete døbte huset Smultronstellet. Opkaldt efter titlen på en Bergman film.

Smultronstellet er på svensk et begreb: "det sted, hvor alt skønt har fundet sted og finder sted".

Området var ikke ukendt for os, da vi var kommet i Asserbo siden starten af 1960erne og i en kort periode ejede et sommerhus på Rensdyrvej.

Undervejs er der sket en del ændringer af huset. I 1995 blev der bygget et gæstehus, og i 2004 en tilbygning til det oprindelige hus, så det fra at være et vinkelhus, nu er et T hus med to vinkler. I 2006 blev den overdækkede terrasse imod vest halveret i forbindelse med, at den anden halvdel blev til et gæsteværelse. Da der skulle kloakeres lagde vi de to grunde sammen i 1991 til det, der i dag er nr. 22. Dels for at spare to gange tilslutningsafgift, men også

fordi vi ikke kunne forestille os at sælge den ubebyggede grund.

Indvendig i huset er der også sket ændringer gennem årene. Køjerummet er blevet til et ekstra badeværelse, og der er kommet nyt køkken, og alle massive døre er udskiftet med døre med glas.

I mange år førte den tidlige købmand Jacobsen fra Helsingesvejen tilsyn med huset. I dag er det Henrik Nielsen fra Knud Rasmussens vej 1.

Huset har været samlingspunkt for vores store familie, og ud over den faste påskefrokost er det også blevet en tradition at samles på vores bryllupsdag den 5. juni. I 2015 var det med hornmusik fra

morgenstunden i forbindelse med vores guldbryllup med efterfølgende frokost på Tinggården. I 2019 samlede vi naboer til en lille sammenkomst, da vi havde haft huset i 40 år. Vi har også lagt hus til hyggelige sammenkomster i vejlaugget, og på den måde lært flere af beboerne at kende.

Et glidende generationsskifte er undervejs med vores søn Troels. I første omgang har han overtaget klipningen af Asserbos flotteste granhæk. Når tiden er inde tegner det til, at han sammen med vores svigerdatter Emilie og deres fire børn overtager huset. Så det forbliver i familiens eje.

Søren Madsensvej 30, Nanna Kallenbach og Jakob Rasmussen

Baggrund

I 1920-erne eller 30-erne købte min farmor og farfar Katinka og Ove Kallenbach Pagaten, som er det hus, der ligger på hjørnet af Søren Madsensvej og Paradisstien.

Her sidder min farmor og hendes søstre og hygger sig foran Pagaten.

På det næste foto sidder min far Finn bagerst og hans bror Franz på rækværket på den loggia, der dengang var på huset. Til højre står min farfar. På det foregående foto er loggia revet ned og huset forlænget.

Grunden gik på det tidspunkt helt hen til fru Berntsens hus (det gule bindingsværkshus med stråtag, som er den ene af vores naboer i dag).

Men en gang i 1940-erne fik vores far, som arveforskud så et stykke af Pagatens grund, nemlig den grund hvorpå vores sommerhus ligger i dag.

Da det var krigstid flyttede vores forældre deres daværende sommerhus beliggende i Værløse på en blokvogn op til Søren Madsenvej og huset blev sat på grunden her på nogle betonpiller.

Vores forældre Inger Marie og Finn Kallenbach var egentlig uddannede henholdsvis som billedhugger og maler fra Kunstakademiet i København, men det var ikke sådan at leve af i 30-erne og senere i 40-erne, så min far var også uddannet lærer, så vi børn Franz, Ida og jeg havde nogle lange

dejlige sommerferier i Asserbo.

Indefra så sommerhuset sådan ud. Der var et lille køkken, 1 soveværelse og denne stue. Der var ikke indlagt vand og el, så der var petroleumslamper, brønd uden for huset og lokum. Det var meget hyggeligt.

Men brøndvandet var lidt rødt, hvorfor min mor ikke kunne vaske tøj i det, så når vi tog afsted om sommeren, var alt tøj pakket, så der var nok til de 7 ugers skoleferie.

Vognmand Hansen kom til København i sin Citroen og hentede os med alt vores habengut. Det var en lang sort bil med "trinbræt" og en ekstra sæderække i midten, som kunne slås ned. Vognmand Hansen boede oppe på Nyvej i et stråtekt lille hvidt hus (det der ligger meget tæt på landevejen). Han var næsten nabo til fru Hemmingsen i det hvide hus efter det gule, hos hvem vi købte morgenbrød og mælk i det lille hus, der ligger helt ud mod Nyvej for enden af Paradisstien. Fru Hemmingsens mand tilså vores sommerhus om vinteren.

Om- og tilbygninger

Jeg husker det som om der næsten hvert år blev enten bygget om eller til i sommerferien. Her er det oprindelige hus, som stod på betonpiller, ved at få isoleret gavlen mod øst.

Og her en del år efter i 50-erne er det gamle sommerhus næsten omgivet af tilbygninger. Trætilbygningen er et minimalistisk køkken med bordplade, hylder under og et gardinforhæng for. Gasbetonhuset indeholder to nye værelser.

Men i flere år var der ikke indlagt vand. Man brugte vandpumpen, som kan ses på fotoet. Mine forældre havde nogle venner, arkitekt Sørensen og hans kone, som hjalp min far med tegninger og ideer til tilbygningerne. Familien Sørensen boede omme bag købmandsgården på I. A. Møllersvej i et træhus han selv havde tegnet. Næsten overfor boede i øvrigt en af min mors studiekammerater fra Akademie. Vores far havde gamle legekammerater fra da han var barn i Pagaten på Absalonsvej (i det stråtagte abrikosfarvede bindingsværkshus) og på Arrenakkestien, så på en måde var der altid nogen vi kendte, når vi cyklede rundt i området, og der var tit nogen, der bare kom forbi til en kop te.

Legekammerater:

Vi havde mange legekammerater både på vejen og i nærområdet. Ofte var det mødrene, der var der med børnene om dagen indtil faderen kom kørende op om eftermiddagen efter arbejde. Hos os var hele familien samlet i hele skoleferien.

Overfor os boede familien Råskjær. De havde 3 piger. Den yngste hed Lisbeth og den mellemste Annette. Senere blev huset solgt til familien Stannow som havde 4 børn, Jette, Jørgen, Karen og Kirsten. Ved siden af boede familien Pedersen med Claus og Birgitte og til den anden side boede familien Fausbøll med sønnen Søren og hans kusine Topsy. Søren legede min bror med. Efter dem boede familien Strømgren (tror jeg de hed) med to børn, den yngste hed Camilla. Og på Paradisstien boede børnene Peter og Rikke og Marianne og Jan Lipsøe (på hjørnet af Absalonsvej og Paradisstien) og deres farbror og tante i huset ved siden af med 3 børn og helt oppe ved Nyvej boede Trine. Også på Knud Rasmussensvej var der legekammerater. Her er børn fra vejen inviteret på kakao.

Længst væk sidder min mor og Ida. Til venstre sidder Søren med kasket, herefter min bror og efter han i forgrunden Sørens kusine Topsy.

Ved siden af hende sidder jeg med siden til og herefter Camilla. Bag hende sidder Trine.

Vi sidder rundt om "stenbordet" som vi har endnu. Det er en møllesten lagt ovenpå et kloakrør. Jeg kan ligeså tydeligt huske, da det blev flyttet hertil. Alle naboer og venner og familie var med til at rulle stenen og løfte den op på kloakrøret.

På billederne ovenfor leger vi med Camilla og jeg gynger sammen med Trine.

Men vi legede også med os selv

Her sidder Franz og Ida på fundamentet til gasbetonhuset. Der blev nok støbt det ene år, og så bygget de efterfølgende. Og her sidder Ida og jeg på samme fundament. Ida får vasket fødder i et vandfad.

Flere ombygninger:

Men nu er vi jo kommet op i det 20ende århundrede, og Ida og jeg har købt vores bror ud. Og nu er vi ved at overdrage huset til vores børn og børnebørn.

I mellemtiden har vores børn haft gode ferier i Asserbo, og det har vores børnebørn også. Præcist som Ida og jeg og vores bror havde det.

Derfor har det også været muligt at mobilisere hele familien til at være med til at renovere og ombygge huset.

I 2016 lavede vi tegninger til en flerårsplan.

1. Tagene skulle skiftes, de var gamle og utætte. Der var myrer i et af dem, der var ikke nok ventilation og de var ikke tilstrækkelig isolerede. Tagombygningen blev delt i 2 etaper. 1 til 2017 og 1 til 2018.

2. der skulle nyt køkken, og det skulle flyttes til den anden ende af huset. Der skulle derfor nye kloak og nye vandledninger. Ved at flytte køkkenet til den tidligere pejsestue kunne der i det gamle hus etableres 3 dobbeltværelser. Arbejdet udførtes i 2019 -21.

1. tag er færdigt. Brædder, isolering og myretuer er fjernet, nye isolering og nye brædder og tagpap er lagt på og der er etableret et atelierovenlys.

Der er kommet lys i pejsestuen.

Alle deltager i processen.

Året efter gælder det 2. etape, hvor taget på det oprindelige hus fjernes og bygges sammen med sidste års tag.

Det sidste gamle spær fjernes, og hullet til atelierovenlyset er skåret.

Det er lidt af en balancegang ikke at falde i det hul man har skåret, når loftpladen skal bæres væk. I baggrunden står kassen til ovenlyset.

De to nye tage set fra haven.

Så gælder det nyt køkken i den gamle pejsestue

Pejsestuen bygges om til et køkken alrum. Det er nu nemmere at indtage måltider lige uden for døren mellem hovedhus, gæstehus og værksted.

Der lægges ny kloak og nye vandledninger.

Det gamle køkken

Det nye værelse i det gamle køkken

Den gamle stue uden ovenlys

Den nye stue med ovenlys

Søren Madsensvej 32, Lisbet Elmdal

Vi købte grunden 1. august 2018. Det var en ubebygget skovgrund med mange smukke store gamle træer. Vi måtte desværre fælde nogle af træerne, da der jo skulle være plads til et nyt hus.

Vi byggede et EBK hus, som stod færdigt i november 2020 og så snart huset stod færdigt, fik vi Plante-Ole fra Store Lyngby til at plante masser af nye skovfyr, birk og bøgetræer, så grunden tilnærmelsesvis kom til at ligne den oprindelige, så meget som muligt.

Vi undrede os over, at vi fra igen og igen fandt gamle golfbolde på grunden. Det viste sig, at det var vores bagbo (nu afdøde Henrik, Nyvej), som i sine unge dage havde trænet golf. Hans bedsteforældre havde i sin tid været med til at starte Asserbo Golfklub op.

Jeg har et stort ønske om, at mit hus på Søren Madsensvej 32 forbliver i familiens eje i mange mange generationer fremover, ligesom mange af husene heromkring.

Søren Madsensvej 34, Ingeborg Schrøder

Ingeborg Schrøder fortæller om Paradisstien 9, det kønne lyserøde hus med stråtag på hjørnet til Søren Madsensvej:

Huset er fra 1929, jeg overtog sommerhuset den 1. september 1977.

Sælger var fru Inga Juul, børneteaterleder. Hun (og hendes fraskilte mand) var anden ejer. 1. ejer var en enlig mand, der spillede L'hombre, og husets navn var "Pagaten" som er et stik eller en melding i spillet, fortalte fru Juul. 1. Han var i familie med Kallenbachs på Søren Madsensvej 32, og udstykkede deres grund fra Paradisstien 9. Fru Juul udstykkede den resterende grund ved salget i 1977 i i alt 3 grunde: selve sommerhuset på en grund på 1399m², en koteletgrund bogstavelig talt rundt om huset på ca. 1300m², og en grund mellem min og Kallenbachs, nr. 34, som lå ubebygget indtil for ganske få år siden. Koteletgrunden, Paradisstien 7, var pludselig til salg i 1989, iflg. ejendomsmægleren pga. overbelåning. Jeg havde i alle årene frygtet et byggeri ganske tæt på mit hus, men nu kunne jeg købe grunden, og jeg lagde de 2 matrikler sammen og fik ro på. Med de nye vedtagelser for lokalplanen kan grundene ikke udstykkes igen, fordi de tilsammen kun er på ca. 2750 m².

Den 1. januar 2018 lavede jeg en familieoverdragelse til mine to børn, Jacob Schrøder og Eva Rasmussen, der er de officielle ejere, mens jeg har eksklusiv brugsret i 25 år.

Huset står i det store hele som da jeg overtog det i 1977. Græsplænen var der, men ikke de forkætrede rhododendron, hvoraf jeg har plantet nogle stykker. Der var vildt mange høje træer mod vest, som stod på matriklen Paradisstien 7, som fru Juul ejede gennem alle årene, indtil jeg købte den af kreditforeningen. De tog eftermiddagssolen på min terrasse, og trods mange henvendelser, var hun meget uvillig til at fælde overhovedet. Så der skete noget, da grunden blev min. De sidste af rækken af meget høje træer kan stadig ses ved enden af grunden ind mod Søren Madsensvej 34. Der kom nyt stråtag i 2005, og i 1989 nedlagde jeg et værelse og lagde det sammen med det opr. køkken, således at der er køkken mod øst i hele husets længde. Der er stadig det gamle badeværelse med terrazzogulv. Vi satte et lille gæstehus op mod Søren Madsensvej i ca. 2002, mener jeg, og senest har vi bygget et orangeri. Skurene er blevet større ved knopskydning gennem årene. i 2021 fik vi en varmepumpe.

Det er hvad jeg kan komme i tanker om en mørk novemberaften.

Porsevej 5, Hedehydden, Peter Krarup

Under 2. verdenskrig ville mange gerne have en mulighed for at komme ud af København, derfor var det populært at købe sommerhuse, således også for mine forældre. I 1942 kørte de derfor rundt i Nordsjælland på cykel, med mig på stangen. Efter at have set på 2 huse, kom vi til et tredje, hvortil vi havde hentet nøglen til hos Søren Madsen. Da der var tvivl om at købe dette, sagde jeg: Så får vi nok aldrig et sommerhus. Så det blev købt, et gult stråtekt bindingsværkshus, med brønd og das i et skur. Det var bygget omkring 1918 i forbindelse med en stor udstykning, hvor der blev bygget et antal næsten ens huse, som vores. Vi overtog det med indbo, fine almuemøbler, senge og porcelæn.

Det indeholdt et køkken med komfur, en dejlig stor stue med kamin og på 1. sal 3 soveværelser med henholdsvis 1, 2 og 3 senge. De svære planker, som bar loftet i stuen, blev af en arkitekt-fætter bemalet, så der stod: Delicious meals and leisurely empty hours og på en anden: Strunt är strunt och snus är snus, om än i gyllne dosor, men rosor i ett sprucket krus, är ändå alltid rosor.

Da Asserbo Vandværk var blevet taget i brug i 1940 med en kapacitet på 150, kom vi med i 1944 som interessant nr. 141 - og kunne sløjfe brønden.

Huset blev flittigt benyttet af familien i alle ferier, men også af nogle, der gik under jorden. Efter krigen kom

mine mange fætre og kusiner med venner på besøg, så der i perioder var 14 overnattende dels i huset dels i et indkøbt stort telt. Da der også skulle føde til, måtte min yngste fætter og jeg køre en trækvogn til Hemmingsens lille hvide bod på Nyvej, overfor Paradisstien, for at fylde den med talrige flasker mælk, flere landbrød, rugbrød, m.m.

Huset havde af den oprindelige ejer fået navnet 'Hedehydden', da området var fyldt med lyng, mosebølle og porse, da han fik bygget huset. Da vejen tilsyneladende ikke havde noget navn, blev vi efterhånden enige med naboerne om at kalde den 'Porsevejen', hvorefter jeg malede et primitivt skilt med

navnet og slog det op på hjørnet af Paradisstien. Da dette gik op for kommunen, fik vi at vide, at den skulle hedde 'Porsevej'.

Vejen led meget af oversvømmelser, på grund af manglende afvanding, så jeg fik lov af Kampmann-familien i begyndelsen af 1950'erne til at uddybe en eksisterende grøft på tværs af deres store grund, hvilket hjalp i mange år. Det blev dog efterhånden galt igen, hvorefter C. T. Winkel fra Asserbo Vandværket hjalp med at lave en opmåling af de omkringliggende grøfter med henblik på en bedre afvanding af området. Den blev så sendt til kommunen, som dog ikke ville foretage sig noget i den anledning, så det var spildt arbejde - og tegningen har jeg desværre ikke mere.

Da hytten blev flittigt benyttet, var det nødvendigt med flere bekvemmeligheder, så i 1953 blev der installeret elektricitet - og et toilet i bryggerset.

Desværre brændte huset ned til grunden 1. juli 1960, da en onkel efter en kold badetur fyrede op i kaminen med det resultat, at en gnist faldt ned på taget og satte ild til nogle strå. Et forsøg på at slukke ilden var

utroligt vanskeligt, da ilden hurtigt blev suget op gennem stråene. Desuden havde det tilkaldte brandvæsen besvær med at komme frem, da mange tilskuere havde smidt deres cykler på vejen. Fru Forrest på den anden side af Porsevej stillede velvilligt sin garage til rådighed, da det lykkedes at redde mange effekter. Der forestod nu et større oprydningsarbejde på tomten, da der kun var fundamentet tilbage.

Min fætter, Christen Plum, der var arkitekt, tegnede et nyt hus og lavede en model, som vist herunder:

Og sådan kom det at se ud i virkeligheden, bortset fra placeringen af nogle vinduer.

Jeg assisterede selv i byggeriet i sommeren 1961, hvorefter min moder benyttede huset i mange år. Efter hendes død overtog jeg huset, men har siden haft travlt med mange andre gøremål, hvorfor det er blevet noget forsømt. Derfor var det godt, at det i 2022 blev overdraget til min søn, Nikolaj, som igangsatte en større ombygning af det indre, ved at slå entré, køkken, stue og et soveværelse sammen til et flot, stort fællesrum.

Porsevej 6, Irene Sihm

Ang. Huset Porsevej 6

Jeg har fundet et hæfte udarbejdet af husets arkitekter, Alice og Børge Kjær samt civilingeniør Ib Mikkelsen.

Hæftet indeholder 16 siders detaljer om huset ned til beslag og skruer. Punkt 1 i beskrivelsen er: Dansk arbejde skal anvendes i størst muligt omfang.

Huset er bygget for fru Else Forrest , og det stod færdigt i slutningen af 1958. Jeg antager at hun benyttede huset til sin død. Huset blev efterfølgende købt af Gudrun Husum.

December 1982 overtog min mand, Tom Jacobsen, huset og det har været i vores eje siden.

Vi har 4 børn, og vi har som familie haft stor glæde af huset gennem årene.

Min mand blev diagnosticeret med en aggressiv Parkinson omkring år 2000.

Under min mands sygdomsforløb tilbragte vi ca. halvdelen af tiden på Porsevej specielt pga en uovertruffen hjemmepleje leveret af Helle Christiansen, som jeg stadig har kontakt til.

Da vi overtog huset var det opvarmet med et petroleumsfyr. I starten kunne vi få petroleum hos købmanden, men det blev efterhånden vanskeligt at få, og vi endte med at vi skulle til Gilleleje for at få petroleum. Det forårsagede at vi i 2012 fik vi indlagt jordvarme og etableret et centralvarmeanlæg.

På den baggrund lettede det vores ophold på Porsevej.

Porsevej 10, Morten Nørholm

Porsevej 10, Tollerup By, Melby Matrikel: 4as

Morten Nørholm

I 1966 ejede Hanne og Knud Larsen Porsevej nr 10, 12 og 14. Jeg kender ikke de nærmere omstændigheder og måske ejede Hanne og Knud mere end de tre matrikler, men i det mindste ejede Hanne og hendes søster Lizette Kampmann tilsammen stykket fra og med nr 10 og indtil den såkaldte Fladevandsgrøften som udgør vestskel for nr 18. På nr 12 (og 14) ligger stadig det sorte sommerhus med runde grønne vinduer som var et af de første i området. Jeg aner ikke om der er en sammenhæng, men i 1966 havde Hanne og Knud syv børn (og to skulle siden komme til) og ville realisere dele af deres sommerhus-besiddelser. Mine forældre Mette (1932-2023) og Axel (1932-2013) købte grunden på 2500 kvadratmeter i nr 10 i efteråret 1966. Grunden var ikke sat offentligt til salg. Aftalen kom i stand fordi mine forældre havde fælles venner med Hanne og Knud.

Min farfar Christen A. (1901-1986) var agronom og landbrugskonsulent og boede på de fede jorder i Gedved nord for Horsens. Han var også en særdeles hård hund. Den første gang han var på besøg, en regnfuld og gennemkold dag i vinteren 1966/1967, mente han at det køb var noget af det dummeste hans ældste søn nogensinde havde gjort. Man kunne end ikke dyrke kartofler på jorden. Jeg var taget herop sammen med min far fordi han ville plante et antal rødgraner rundt omkring på grunden. Jeg kan kun huske at jeg frøs. Min farfar var sikkert med for at lede og fordele arbejdet. Som fædre har for vane.

I løbet af 1969 købte mine forældre et type-sommerhus og fik det opført på grunden. Et svensk træhus på ca. 55 kvadratmeter fra FDB-virksomheden Tectum. Huset blev på den måde et af de første eksempler på det som sandsynligvis også efterhånden vil ske en del andre steder, at allerede udstykkede grunde sælges fra og flere nye sommerhuse bliver bygget. Det vil sandsynligvis forvandle området ganske markant, uanset hvad man synes om det. Især nok på grund af klassebetingede forskelle i forståelsen af hvad ordet "natur" betyder.

Vores hus blev lagt på det højeste punkt på grunden som var måske en halv meter over det omgivende, med udsigt mod vest over det vi fik at vide hed "Tennisbanen". Udsigten var bestemt ikke særlig vid, maksimalt 25 meter, og der kunne ikke med nogen rimelighed spilles tennis, men det hedder området altså. Det blev lagt så højt som muligt for at det kunne ligge det tørreste sted fordi der var ganske fugtigt dengang. For eksempel var Porsevej kun vanskeligt passabelt ud for halvdelen af nr 10 og nr 6. Den del af vejen kaldte vi for "Mudderhullet" og mine forældre kørte altid udenom. Jeg selv husker at jeg en sen og mørk aften i 2003 ankom til fods sammen med min nuværende kone Anna, og at vi forsigtigt og i lyset fra skærmen på hendes mobiltelefon nærmest måtte føle os frem på bare tæer gennem det vi oplevede var vandmasser.

I juli 1990 og igen i juni 1996 kortlagde biolog, ph.d. Thomas Vikstrøm floraen på grunden. Det viste sig da at floraen havde et Ellenberg-fugtighedsindeks på mellem 6,0 og 6,2. Det betyder at området, bortset fra størrelsen, opfylder kravene for beskyttelse efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Apropos forskelle i opfattelse af hvad natur er, kan man reagere forskelligt: Enten ved at ville bevare særpræget, eller modsat sætte ind med dræning eller tilsvarende. Fordi der dengang var så tilpas fugtigt, kunne blandt andet den sjældne plante klokkeling vokse der. På jysk har planten det lidt mindre stuerene navn kopatter på grund af blomsternes form. Den er lige køn for det. Klokkeling har med visse pauser vokset på grunden i hele perioden siden da, indtil den i ca 2019 forsvandt helt.

Bortskygget af forskellige græsser som favoriseres dels af et stadigt øgende næringsindhold i jorden som delvis kommer oppefra, delvis kommer med grundvandet, dels af en øget udtørring som også i sig selv udgør en trussel mod klokkeløg. Det med udtørringen bliver nok lidt anderledes med tiden, klimaforandringerne taget i betragtning. Desværre er klokkeløg nu nok væk for altid. Det er ellers en fin lille plante som i stedet må ses på Melby Overdrev hvor den stadig findes.

Det sort-hvide billede er taget fra syd, med ryggen mod Porsevej i juli 1970. Her ser man fra venstre undertegnede, Morten (født 1960), min mor Mette og en af mine forældres venner. Det er slående hvor meget af den oprindelige vegetation af træer, buske og urter som dels blev bevaret da huset blev opført, dels stadig findes. Terrasse var der endnu ikke noget af. Senere kom der fliser og trappetrin ind i huset. Og huset var stadig nogenlunde lyst ensfarvet indtil det i årenes løb efterhånden fik 'fifty shades of brown'.

Flere forhold afslører at det er et gammelt foto. Dels forskellen til når et nyt hus bygges nu, og stort set al oprindelig vegetation fjernes og der sås plænegræs eller lægges rullegræs i stedet. Dels kan den lokalkendte notere fraværet af myggenet i terrassedøren. Den blev meget hurtigt et aldeles nødvendigt forsvar mod myggeplagen som dengang var betydelig og meget værre end nu. Det var for eksempel umuligt at sove for åbne vinduer. Derfor fik mine forældre en bekendt på en rammefabrik til at fremstille nogle rammer til myggenet til vinduerne. Fru Forrest som dengang ejede huset i nr. 6, fortalte en gang mine forældre at fordelene ved at vinduerne åbnede indad, som de gjorde hos hende, var at nettene kunne sidde på uanset om vinduerne var åbne eller lukkede. Desværre havde den svenske arkitekt af Tectum-huset ikke haft den prioritet, så vi måtte troligt tage nettene af hver gang vinduerne skulle lukkes. Nu er det ikke nær så nødvendigt fordi der nærmest ikke er flere myg tilbage. Også det et udtryk for at området i den mellemliggende tid er blevet meget mere tørt end dengang.

I

2015 overtog jeg huset efter min mor og efter at min far var død i 2013. Sammen med min kone Anna (født 1973) og min datter Alma (født 2010) er vi nu anden henholdsvis tredje generation i huset. Skønt jeg selv kun næsten kan huske at huset ikke fandtes, er Alma blandt de første i slægten som rent faktisk har kendt huset og er kommet i det hele sit liv. På farvebilledet, som er fra juli 2017, knapt 50 år efter at huset blev bygget, ser man det efter det i forbindelse med overdragelsen blev malet lysegrønt. Net uden at være prangende. Der er stadig spor fra fortiden af de utallige brune nuancer, og det bliver nok vanskeligt helt at slippe det bånd. Men huset ser nu betydeligt mere indbydende ud end før hvor det var et forvirret virvar af brunt. Der er ingen personer med på billedet. De var hos købmanden for at få en is. Eller ved stranden. Eller også sover de længe. Billedet ser ud til at være taget om morgenen.

Vi er tre søskende (jeg selv, min bror Jesper født 1962 og min søster Marie-Louise født 1967). Vi syntes sommerhuset med to små kamre og et soveværelse var lidt trangt. Det var dog langt fra så trangt som hos naboen med de efterhånden ni børn hvor de lå to i hver seng, med hovedet i hver sin ende, og flere i hvert af de små rum. Det syntes vi var meget eksotisk. Og længe fik de vand fra pumpen uden for huset og havde gammeldags tørdas. Også det ganske eksotisk, om end vi ikke ligefrem misundte dem nogen af delene. I lang tid, også efter flere naboer havde installeret træk & slip, havde vi tilsvarende en WC-spand som blev tømt ved behov. Et såkaldt tørkloset, skønt der bestemt ikke var noget tørt ved den spand. Det syntes vi heller ikke var noget at reklamere med. Blandt andet fordi brættet var knækket, så man blev nevet i låret når man sad og skulle. Et par af nabovens børn mente dog at det var et luksuøst alternativ til deres eget som især var plaget af at der var meget varmt, med alt hvad det nu indebar. Ind i mellem når de kom på besøg, havde de lige et lille ærinde.

I forbindelse med udstykningen blev der lagt ny belægning af sand på en del af Porsevej, til ud for midten af grunden på nr. 10. Det fine sand var meget inspirerende for et af nabovens børn, Christian, som i flere år kørte med små træblokke som forestillede skinnebussen, på en meget lang reproduktion af banen fra Hillerød til Hundested. Jeg kan huske at trinbrættet Hanehoved befandt sig dengang lige ud for det træ som hvor postkassen nu hænger på. Det syntes både jeg og mine søskende var meget interessant, og det indebar blandt andet at skønt jeg aldrig har været der, glemmer jeg aldrig stednavnet Hanehoved.

At huset med omgivelser trods alt var ganske rummeligt blev bekræftet to gange i løbet af de tidlige 1980-ere. I maj 1983 blev der afholdt et fuglestemmekursus i regi af den grønne ungdomsforening Natur & Ungdom som er Danmarks Naturfredningsforenings ungdomsafdeling. Der var i alt 15 deltagere, inklusive ledere. Hvordan vi alle fik plads og kunne lave mad, er mig en gåde når det nu skulle være sådan lidt halvformelt. Nu ville noget sådant være fuldkommen umuligt af en lang række årsager, og ikke kun på grund af udviklingen i foreningen. Men generalprøven havde vist at det gik fint. Allerede i påsken 1981 havde vi afholdt en noget mindre formel påskelejr i regi af Gentofte Natur & Ungdom. På et tidspunkt var vi 18 deltagere eller flere som ganske vist ikke alle sammen overnattede, men som dog skulle være et sted mens vi spiste. Fordi vejret efter årstiden var godt, og fordi vi kunne lide hinanden, gik det endda. Begge arrangementer var meget vellykkede, men det er ret svært at forestille sig noget tilsvarende gentaget i dag i et hus uden træk & slip. Som det ofte er med den slags skelsættende begivenheder, er der ingen dokumentation af huset med lejrdeltagere. Bortset fra nogle meget farvestrålende sider i husets gæstebog.

Mine forældre var meget interesserede i at bevare grunden som en naturgrund og især min far gjorde en aktiv indsats i den anledning. Ryddede op, flyttede, tyndede, genplantede og så videre, og der var ingen adgang for haveplanter. Stor var derfor min forbavselse da der pludselig var plantet et par rhododendron på grunden. Skønt der også over årene havde sneget sig forskellige nordamerikanske træarter ind, stred det helt mod idealet. Og de trivedes i den grad. Både før og efter jeg overtog huset i 2015, har jeg haft stort besvær med først forgæves at forsøge at holde dem nogenlunde i skak og siden med succes at fjerne et par stykker, skønt det tog nogle år inden den var holdt op med at skyde fra rødderne. Ganske vist kan rhododendron kun formere sig vegetativt og ikke ved frøsætning, men den klarer sig så godt i området at den tenderer til at være invasiv. Set fra et miljømæssigt synspunkt er der altså mange gode grunde til ikke alene at være tilbageholdende med at plante rhododendron, men helt enkelt at bekæmpe den fordi den udkonkurrerer de hjemmehørende arter.

Undersøger man sagen nærmere, ser man hvordan rhododendron og en meget lang række andre prydbuske er så fremmede for miljøet at der kun er knyttet ganske få arter af hjemmehørende organismer til dem, bortset fra dyr som midlertidigt søger beskyttelse. Det gælder fx også en ikke-invasiv art som sommerfuglebusk som kun besøges sporadisk af visse fødesøgende sommerfugle og ellers bare står i vejen for naturvenlig bevoksning. Derimod er der knyttet ca 1000 arter til en gammel stilkeg eller tilsvarende. Ud fra disse betragtninger er lokalplanens skrappe krav til hvad der må og især ikke må plantes og gøres på grundene i området, ganske tankevækkende og fremsynede i forhold til det pågående enorme tab af biodiversitet som udgør en endnu større trussel mod miljøet end klimaforandringerne.

Tabet af levesteder og af organismer som de naturfremmede arter forårsager, har jeg på meget lokal basis observeret hver gang jeg har fjernet en rhododendron. Inde under busken er der stort set ikke andet end nedfaldne, ikke-omsatte blade og grene; der er altså end ikke naturlige nedbrydere knyttet til rhododendron. Venter man et par år eller fem, begynder hedelyng at indvandre som det første, sammen med forskellige græsser, visse svampe og tilhørende insekter og andre smådyr af forskellig slags. Vel at mærke hvis der er lys nok. Det understreger at det ikke er enhver rydning af bevoksningen som er af det onde. Nu er vi desuden begyndt at fjerne græsset langs soklen af sommerhuset i en kamp mod blandt andet vinterens besøg af mus som nødtigt bevæger sig over åbent land. Natuglen som yngler i området, er jo en dygtig jæger med sultne unger.

Den smalle stribe blottet sand langs husets sydvendte sokkel har vist sig at tilbyde et privilegeret varmt levested for det sjældne insekt Stor Myreløve. Larven lever nedgravet i det varme sand i bunden af en lille tragtformet fælde som larven selv graver. Der venter den på at der kommer et andet insekt forbi som den kan kaste sand på, fange og æde. Sommeren 2022 noterede vi 37 aktive

tragte i sandet langs huset. Tidligere ynglede også Almindelig Sandhveps, en af de meget graciøse, sort/orange gravehvepse på de dele af terrassen hvor de sidste fliser (endnu) ikke var lagt. I det varme sand kunne de grave et lille bo, fange en larve og lægge et æg i den og derefter grave larven med æg ned i sandet. Så havde gravehvepsens larve noget at leve af indtil den forpuppede sig og efterhånden blev forvandlet og cyklussen begyndte forfra året efter. Selv en nok så lille rydning kan altså være med til at fremme et divers og spændende dyre- og planteliv. Som på den helt unikke hede på Melby Overdrev. Lysåben og med lyng så langt øjet rækker. Samtidig bliver man mindet om at det var sådan området så ud inden alle træerne var vokset op. Så måske var det faktisk muligt at se klitrækken fra vores lille område, sådan som jeg har hørt det fortalt, og sådan som billedet fra 1920 af huset på Porsevej 12/14 antyder.

Porsevej 12-14, Per Mollerup

Opført 1918.

Tegnet af arkitekten Christian Kampmann, søn af professor Hack Kampmann, til moren Johanne Kampmann skilt fra faren.

Ejere

1918–	Johanne Kampmann
1963–	Hanne Kampmann (datter af Christian Kampmann)
1986–	Christian Kampmann (søn af Hanne Kampmann)
1996–	Jesper Larsen og Hans Jørgen Larsen (sønner af Hanne Kampmann)
1999–	Jesper Larsen
2002–	Per Mollerup

Omtale:

ARCHITEKTEN, bind XXI, 1919

Bente Lange; Jens Lindhe; Stig L Andersson: *Rigtige sommerhuse*, 2010

Porsevej 12/14, formodentlig 1918

På den tid var der efter sigende ugeneret kig til Stængehus.

Porsevej 20, Lotte Mortensen og Søren Thorning Andersen

Et af de ”nyere” huse.

I 1992 købte vi grunden Porsevej 20 af kunsthåndværkeren Lisette Kampmann (datter af Kirsten Bergsøe og arkitekt Christian Kampmann). Grunden skulle kloakeres, det ville koste 55.000, og Lisette skulle ikke selv bruge den. Vi ville blive i området, hvor Lotte nærmest er vokset op. Lottes mormor og morfar (Karen og Otto Hansen, Fufar) byggede sommerhuset på Søren Madsensvej 9 i 1937, hvor Lotte, hendes søskende og deres forældre har holdt mange gode ferier.

Der var ingen vej til matriklen, så den nye stikvej måtte graves ud.

Grunden er 1400 m² og i 1992 var den tæt bevokset af træer, nærmest kratagtigt. Søren og Anders på 13 år fældede og fældede – og lod kun enkelte af de helt store og gamle træer blive stående.

Huset blev indviet i oktober 1993.

Da grunden var ryddet, satte vi hus på, et norsk Sande-bjælkehus fra Trelleborg. Klaus Winkel fortæller, at huset blandt naboer bliver kaldt ”Det lille hus på prærien”.

Paradisstien 11, Gyrithe og Per Bjørn Leisby

Huset er et af de første i området - det blev tegnet af Arkitekt N. Hatting - Jørgensen og opført i 1916. Årstallet er præget i tømmeret over vinduet mod syd.

Grunden blev udstykket fra det store naturområde vest for huset og solgt til Grosserer Hermann Locht af Købmand Lars Olsen og Skovfoged P. Jensen.

På de originale tegninger er Hermann Locht overstreget og en Anna Poulsen, Nylandsvej 10 er noteret i stedet. I den gamle vejviser har jeg støvet op, at hun er beskrevet som husholdningsktr. Måske er hun den " sygeplejerske ", som Bagermester Van Hauen efter sigende lod installere i huset.

I 1917 anlægges der en lille vej fra naturområdet ned til Paradisstien, og som siden bliver døbt Porsevej . I 1938 frastykkes lidt over 1200 m² fra grunden. Den var oprindelig på ca. 3000 m².

Desværre kender vi ikke mere til husets historie, og hører gerne fra nogen , der kan fortælle mere om det.

Vi køber huset i 1999 af hr. og fru Ulbæk, og har siden bygget ca 50 m² til huset.

Græsvej 11, Birgitte og Søren Møller

Græsvej 11 (for enden af vejen med skel til hjørnet af Søren Madsensvej)

Ifølge landinspektør K. Sørensens originale "metermaals" optegnelse blev grundstykket udstykket i 1919. Der var tale om en officiel omregning fra alen (!) til metersystemet.

Forinden blev en købekontrakt underskrevet af Lars Olsen (købmand) og E. Jensen (statsskovfoged) d. 21/9 1918 som sælger og med "professorinde" Holm Kampmann, København som "køberinde".

I 1920 bliver det nyopførte hus erklæret færdig bygget af daværende ejer, L. Normann.

I 1941 skifter huset ejer til Th. Larsen, som sælger det i 1949 til vor familie.

I forbindelse med et generationsskifte udstykkes ca. 3000 m² til Grete og Kjeld Øberg i 1979.

I 2000 får de nuværende ejere, Birgitte og Søren Møller, tilladelse til permanent ophold, idet huset dog beholder sin status som sommerhus.

Det gamle das

BILAG – kort over vejenes beboere

